

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO-OCTOBER 28, 2017 • Vol. CVIII NR. 125

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-27-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 110 dienų!

„Draugo“ redakcijoje –

arbata su Prezidentu V. Adamkumi

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Pirmadienį, prieš išskrisdamas į Lietuvą, „Draugo“ redakcijoje apsilankė Čikagoje viešėjęs Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Jis, lydimas generalinio konsulo Čikagoje žmonos Eglės Bačionytės ir generalinio konsulato Čikagoje trečiojo sekretoriaus Sauliaus Pumpučio, žvaliai užlipo į antrąjį aukštą, kur yra redakcijos darbuotojų kabinetai. Prezidentas prisipažino, kad jam paskutinį kartą „Draugo“ redakcijoje teko lankytis jau senokai – gal prieš 30 metų.

„Čia kai kas pasikeitę, tačiau kabinetai liko tie patys. Štai šiame dirbo Kazys Bradūnas“, – prisiminė V. Adamkus. Prie istorinio medinio stalo, redakcijoje tarnaujančio jau šešias dešimtis metų ir mačiusio ne vieną legendinę redakcijoje dirbusią ar svečiuose apsilankiusią asmenybę, susėdome pasikalbėti ir išgerti arbatos. Pokalbiai sukosi apie daugelį dalykų – buvo sugrįžta į Prezidento praeitį, susijusią su Čikaga, pasikalbėta ir apie dabartį, ir apie Lietuvos ateitį, kokią ją norėtusi matyti.

– 11 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Reformacijai – 500 metų – 2 psl.

Renginys, skirtas prof. Marijai Gimbutienei – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Nuo Los Angeles per Omahą iki Washingtono

arba viščiukai skaičiuojami rudeni

Omahoje vykusioje LB Tarybos sesijoje dalyvavo gausus būrys svečių iš Lietuvos bei visas LR diplomatinis korpusas Jungtinėse Valstijose.

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Lietuvių liaudies išmintis byloja, kad viščiukus skaičiuoja rudenį. Ši patarlė puikiai tinka ir Amerikos lietuvių visuomeninei veiklai, kadangi būtent rudens metu už Atlanto prasideda „tikrasis“ lietuviškas gyvenimas. Jau 31-ąjį kartą didžiulė dalis ne vien tik Vakarų pakrantėje gyvenančių mūsų tautiečių pirmąjį spalio mėn. savaitgalį susitinkame vis dar saulutės maloniai šildomame Los Angeles. Ir šiemet tai nebuvo išimtis, nors po jubiliejinių 30-ųjų Lietuvių dienų „Angelų mieste“ praėjusiais metais daug kas nuogaštavo, kad kitą kartą lietuviai Šv. Kazimiero parapijoje, netoli Holywoodo įžymybių bei garsiųjų Californijos paplūdimių, gal rinksis vangokai. Juo labiau kad ir visų taip mėgstamo Andriaus Mamontovo antrus metus į šią šventę organizatoriai nebeišgalės pasikviesti. Tačiau ir vėl pesimistai suklydo – tūkstančiai lietuvių sugužėjo į Los Angeles ir šiais metais, o žvaigždžių netrūko tiek iš Lietuvos, tiek ir iš Šiaurės Amerikos.

– 5 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŽAIBIŠKI POKALBIAI

Vaiduoklių šventė artėja

Apie Halloweeno šventės artėjimą pirmiausia mus informuoja parduotuvės ir prekybos centrai. Kai kuriuose iš jų dar vasaros viduryje pasirodė oranžiniai moliūgai, vaiduokliškos lėlės, besišypsančios kaukoliškais šypsenomis, iš po tamsių apdarų kaulėtomis rankomis mosuojančios plastikinės kapų pabaisos. Prasidėjus rudeniu, kaukolių, skeletų, pakaruoklių, vaiduoklių, vorų ir moliūgų armija okupavo daugelio amerikiečių namų prieangius ir kiemus. Netrukus, jau spalio 31 dieną, šioje linksmiai makabriškoje aplinkoje pasklis gausybė kaukėtų vaikų su krepšeliais, jie belsis į namų duris, šeiminių prašydami saldinių. Amerikiečiai tvirtina: ši šventė yra vienintelė diena per metus, kurią galima pasišaipyti iš mirties.

Teigiama, kad šventės pavadinimas Halloweenas kilo sutrumpinus senosios anglų kalbos žodžiais vadinatą šventę All Hallows' Eve (Visų šventųjų vakaras). Pastaroji atsirado iš senovėje minėtų Naujųjų metų ir Mirusiųjų dienos. Teigiama, kad 800-aisiais metais Katalikų Bažnyčia šią šventę pavadino Visų šventųjų diena ir leido ją oficialiai švęsti lapkričio 1 dieną. Veikiausiai šiandien švenčiama Halloweeno pagrindinis šaltinis – tai keltiška Sauino šventė. Keltų naujieji metai prasidėdavo lapkričio 1 d. O šventė, kuri prasidėdavo naujųjų metų išvakarėse, būdavo rengiama keltų mirties viešpaties Samhaino garbei. Ji pažymėdavo šalčio, tamsos ir gedimo sezono pradžia. Natūraliai šį šventimą pradėta asocijuoti su žmogaus mirtimi. Keltai tikėjo, kad Samhainas tą vakarą leisdavo mirusiųjų sieloms sugrįžti į savo namus. Šventės metu žmonės kartais vilkėdavo specialiais kostiumais, pagamintais iš gyvulių odos ir galvų. Iš paaukotų gyvulių liekanų jie spėdavo ateinančių metų ateitį.

Halloweenas, (Lietuvoje kalbininkų siūlomas pakaitalas – Vaiduoklių šventė) beveik sutampa su lietuvių minimomis Visų šventųjų diena (lapkričio 1) ir Vėlinėmis (lapkričio 2), kurių metu prisimename ir pagerbiame mirusius artimuosius, ant jų kapų uždegame žvakių, sukalbame maldą. Vaiduokliškas ir linksmas Halloweenas net ir Lietuvoje jau kurį laiką bando pritaipyti ir užimti savo vietą tarp liūdnujų vėlyvojo rudens švenčių.

O kaip lietuviai, atvykę į Ameriką, nemažai laiko joje pragyvenę, ar net šioje šalyje gimę ir auge, ar jie švenčia Halloweena? Ar savo kiemus puošia skeletais ir kitomis Vaiduoklių dienos grožybėmis?

Laima Apanavičienė, Lietuvių Fondo atstovė spaudai, ilgametė Čikagos liuanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja, ketverius metus pati vadovavo šiai mokyklai:

Mūsų, lietuvių, ir amerikiečių kultūros labai skirtingos. Tikriausiai daugelis lietuvių kitaip reaguotų į Halloweena, jeigu jis nesutaptų su Vėlinėmis. Esame įpratę, kad mūsų Mirusiųjų pagerbimo dieną lydi rimtis ir susikaupimas, todėl mums kitokios tos dienos nuotaikos nepriimtinos. Man asmeniškai labai nepatinka Halloweenas: tai vienadienė šventė su kičinėmis puošmenomis. Vaikams tai yra atrakcija. Dauguma amerikiečių savo vaikams net neaiškina, kokia tai diena, kodėl ji yra, tik perka karnalinius rūbus ir jais puošia vaikus. Po to šie atėję į mokyklą giriasi, kiek saldinių parsinešė ir suvalgė. Aš pati Čikagos liuanistinėje mokykloje pradirbau 18 metų, bet vos prieš dvejus metus kartą mokyklos vaikams leidome persirengti Halloweeno personažais. Dėl to vieni tėvai buvo patenkinti, bet buvo ir tokių, kurie papriekaištavo. Šiaip mokykloje visada paminimos Vėlinės. Vaikai atsineša nuotraukų tų artimųjų, dėl kurių netekties liūdi.

Daina Čyviene, Šv. Kazimiero seserų ryšių su visuomene ir projektų koordinatore:

Mano nuomone, ši šventė Amerikoje yra pernelyg sukومercinta. Mūsų šeima į ją žiūri laisvai. Niekuomet ta proga perdėtai nepuošiam savo namų. Kai vaikai būdavo maži, išskaptuodavome moliūgą, iš jo kepdavome pyragą, padarydavome dekoraciją kieme.

Šventės dieną eidavome pas kaimynus. Mano dukra iš paprasto maišo pasidarydavo kaukę. Pamenu, vienais metais ji buvo sviestas, kitamet – cukraus maišas. Man gražu, kad vaikai aplanko kaimynus, kad visiems smagu. Bet Vėlinių mes anksčiau niekada nešvėsdavome. Apie Lietuvoje minimas Visų šventųjų dieną ir Vėlines išgirdome tik tuomet, kai čia atsirado trečiosios bangos emigrantų. Dabar paminime tas šventes lietuviškose mokyklose, per Ateitininkų susibūrimus.

Andrius Kudirka, šeimos gydytojas, skautų vadovas:

Man atrodo, kad vaikams tai yra pati linksmiausia metų šventė. Panašu, kad jie šios šventės laukia labiau nei Kalėdų. Halloweeno metu jie gali lakstyti su draugais, persirengti įvairiausiais kostiumais, eiti pas kaimy-

nus, linksmintis ir gauti saldinių. Ten, kur mes gyvename, yra daug panašaus amžiaus vaikų. Jiems visiems smagu kartu lankyti aplinkinius namus, kurie būna išpuošti moliūgais, griaučiais. Mes taip pat stengiamės paminėti ir lietuviškas Vėlines, kai prisimenami mirusieji. Vaikai apie jas daugiau sužino mokykloje.

Redaktorius Amandas Ragauskas

VAKARIS

Alytaus miesto teatro gastrolės Los Angeles didmiestyje

AMANDAS RAGAUSKAS

Spalio 20–22 d. Los Angeles lietuvius su trimis spektakliais aplankė svečiai iš Lietuvos – Alytaus miesto teatras. Alytiškiai suvaidino spektaklį „Spąstai“ pagal Antono Čechovo komedijas „Piršlybos“, „Meška“ ir „Jubiliejus“, spektaklį vaikams pagal Carlo Collodi „Medinuko, vardu Pinokis, pamokančios istorijos“ ir spektaklį „Tūla, arba esame okupuotoje šalyje“ pagal rašytojo Jurgio Kunčino romaną „Tūla“. Gastrolėse dalyvavo aktoriai: Ona Gudaitytė, Jonas Gaižauskas, Eglė Juškaitė, Tomas Kunčinas, Inesa Pilvelytė, Eugenijus Rakauskas, Rasa Grigutytė ir Vidas Vaškis.

Pentadienis, spalio 20 d.

Reklaminius plakatus „Facebook“ skelbė, kad pentadienį bus vaidinamas spektaklis „Spąstai“ pagal Antono Čechovo komedijas. Žiūrovų nusivylimui teatro gastrolių organizatorius Ričardas Černiauskas nebuvo pasirūpinęs spektaklio programėlėmis, kurios bent trumpai būtų supažindinusios su pirmą kartą LA gastroliuojančiu Alytaus miesto teatru ir aktoriais bei spektaklyje kuriamais personažais.

Nesu rimčiau susipažinęs su garsaus rusų rašytojo Antono Čechovo komedijomis. Lietuvos teatruose daugiausiai yra statomos jo dramose „Trys seserys“, „Vyšnių sodas“, „Dėdė Vania“ ir kitos. Komedija „Meška“ pastatyta Lietuvos rusų dramose teatre. Taigi, kaip ir daugelis salėje, mėginau susipažinti su personažais iš jų dialogų, o aktorių vardai ir pavardės tuo tarpu liko paslapyje...

...Kaip sakoma, pirmas blynas prislėgęs, daugiausiai dėl organizacinių problemų. Rengiant teatro gastroles, reikėtų turėti daugiau atsakomybės ir supratimo apie teatrą. Teatras – tai ne vien aktoriai. Tai taip pat scenografija, garsas ir apšvietimas. O aprūpinti gastroliuojančią teatrą scenografijai reikalingomis priemonėmis – rengėjo pareiga ir atsakomybė, ypač iš anksto gavus sąrašą reikalingų rekvizitų. Šlubuojant bent vienai iš šių sudedamųjų dalių, rezultatas smarkiai nukentia. Ir pats pjesės pasirinkimas nerodo, kad teatras, planuodamas gastroles, suprato, kokie žiūrovai jį stebės. Vis dar nemaža jų dalis buvo antros emigracinės kartos atstovų, kuriems rusų dramaturgija nėra pažįstama. Gastrolėms, vežamo spektaklio pasirinkimui vėlgi galėjo pasitarnauti organizatoriaus, pažįstančio vietinę publiką, patarimas.

Šeštadienis, spalio 21 d.

Šeštadienį Alytaus miesto teatras spektaklį vaikams pagal C. Collodi „Medinuko, vardu Pinokis, pamokančios istorijos“ suvaidino Šv. Kazimiero parapijos šeštadieninės Lituanistinės mokyklos mokiniams. Šio spektaklio neteko matyti, bet iš mokyklos direktorės Marytės Newsom nugirdau, kad spektaklis buvo labai nuotaikingas ir labai pradžiugino šiaip jau lietuvišku teatru nelepintus jaunuosius žiūrovus.

Būtų labai gerai, jeigu vaikai turėtų galimybę pamatyti lietuviškų spektaklių dažniau. Los Angeles yra pakankamai vietinių pajėgų (režisierių, aktorių, dailininkų, grimuotojų), galinčių pradžiuginti vaikus lietuviškais spektakliais. Tik reikėtų, kad daugiau susidomėjimo šia unikalia galimybe parodytų Lietuvių Bendruomenės (LB) Los Angeles apylinkė, LB Vakarų pakrantės apygarda ir lituanistinės mokyklos.

Sekmdienis, spalio 22 d.

Sekmdienį buvau pamalonintas susitikimu bažnyčioje su teatro aktoriu Eugenijumi Rakausku. Jis tą dieną nutarė atstovauti visai teatro trupei, kuri ruošėsi spektakliui „Tūla, arba esame okupuota šalis“ pagal Alytaus rašytojo Jurgio Kunčino romaną „Tūla“. Ir ne tik atstovauti, bet ir dalyvauti Mišiose. Mandagiai atsiklausę bažnyčios choro vadovo ir vargonininko, maestro Kęstučio Daugirdo, gavome jo sutikimą. Svečias, sužavėjęs Mišių dalyvius savo gražiu balsu (jis yra Alytaus bažnyčios choro giedorius), psalmę giedojo *a capella*, pritariant bažnyčios chorui ir Mišių dalyviams. Prieš Mišių pabaigos palaiminimą svečias pasveikino mišių dalyvius, pasidžiaugė, kad teatras turi galimybę pasirodyti Los Angeles lietuvių visuomenei, įteikė dovanų – maišelių lietuviškų saldumynų ir pakvietė į para-

pijos viršutinėje salėje rodomą spektaklį.

Kaip tikras teatro gerbėjas, nepaisydamas gana aukštos (30 dol.) bilieta kainos, iš bažnyčios pasukau į parapijos salę. Sekmdienį žiūrovų buvo gerokai mažiau nei penktadienį. Nežinau, ar dėl to buvo kaltas nusivylimas komedija, ar aukšta bilieta kaina.

Likau sužavėtas mėgstamiausio meilės romano „Tūla“ inscenizacija. Sužavėjo ir režisūrinis sprendimas, ir puiki aktorių vaidyba. Spektaklio režisierė ir inscenizacijos autorė Loreta Liausaitė sukūrė autentišką sovietmečio atmosferą, puikias mizanscenas, laisvai persipinančias vien keičiant stalo vietą scenoje, o aktoriai scenoje organiškai išgyveno savo personažų būtį. Vėlgi puikiai savo personažą (Tūlą) kūrė aktorė Ona Gudaitytė, visą save – ir emociją, ir kūno plastiką atidavusi nelaimingai meilės istorijai. Įdomu, kad vieną iš personažų kūrė rašytojo sūnėnas Tomas Kunčinas.

Šį kartą organizatorius pasirūpino, kad spektaklio apšvietimui būtų panaudotos, kad ir netobulas, bet spektakliams skirtas salės scenos apšvietimas.

Po spektaklio kalbėjausi su Los Angeles Dramos sambūrio režisieriumi, kurio režisuotuose spektakliuose teko vaidinti ir man, Algimantu Žemaitaičiui. Jis yra vienas iš „paskutinių

antros emigracinės kartos teatro mohanų“ Los Angeles lietuvių visuomenėje. Jis taip pat buvo sužavėtas spektakliu. Akyse galėjau matyti sušį audinimo ašaras.

Apibendrinimas ir išvados

Los Angeles visuomenę aplankęs lietuviškas teatras iš Tėvynės neapvyklę žiūrovų. Didžiulė padėka jiems už ryžtą perskristi Atlanto vandenyną ir būti su mumis. Vėlgi prisimenu aktorių Eugenijų Rakauską, kuris, sveikindamas bažnyčioje esančius lietuvius, išreiškė mintį, kad jie, viešėdami pas JAV lietuvius, patyrė jų dėmesį, meilę ir nuoširdumą, bet nespėjo susidaryti viso vaizdo, kaip jie čia gyvena, kaip sprendžia iškilusias problemas. O jų yra. Aš jau kelinti metai nesuprantu Ričardo Černiausko ir Los Angeles LB apylinkės kultūrinės veiklos santykio. Linkiu, kad Bendruomenės atstovai į šį santykį žvelgtų atsakingiau. Labai nemalonu, kai iš Lietuvos atvykę svečiai susidaro apie Los Angeles visuomenę prastą nuomonę, lyg mes būtume „kaimas kryžkelėje“, kuris nesugeba sudaryti svečiams normalių sąlygų, visu gražumu pademonstruoti savo meninių sugebėjimų.

Na, o atvykstantiems menininkams linkėčiau rimčiau pasidomėti, kas organizuoja jų gastroles už Atlanto, kad nenukentėtų jų meno prestižas.

Iš k.: aktoriai Vidas Vaškis, Eugenijus Rakauskas, Eglė Juškaitė, Rasa Grigutytė, Tomas Kunčinas, Jonas Gaižauskas, Inesa Pilvelytė, LA „Retro“ šokių grupės vadovė Sigita Barysienė, straipsnio autorius Amandas Ragauskas, aktorė Ona Gudaitytė, LA muzikas Paulius Trimakas. Rengėjų nuotr.

Alytaus miesto teatras

Alytaus miesto savivaldybės ir kultūros darbuotojų iniciatyva 1988 m. nutarta kurti profesionalų teatrą. Pakviečiami jauni režisieriai Dalia Kimantaitė, Arvydas Kinderis, Loreta Liausaitė. Pirmasis spektaklis pagal O. Milašiaus pasaką „Imperatorius Jonas Beširdis“ buvo pastatytas penkiaaukščio namo rūsyje, jo premjera įvyko Kaino lėlių teatro festivalyje.

Pirmaisiais metais trupė neturėjo profesionalių aktorių, todėl režisieriai didelį dėmesį skyrė darbui studijoje. Buvo kviečiami dėstytojai iš Vilniaus ir Klaipėdos universitetų, Maskvos dailės teatro. Buvo kuriami lėlių, choreografiniai spektakliai, rengiamos me-

ninės akcijos, kūrybinės stovyklos.

1999 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje Alytaus miesto teatrui buvo surinktas aktorių kursas, o 2003 m. teatro trupę papildė 9 profesionalūs aktoriai. Dabar trupėje – 12 aktorių ir 3 režisieriai. Alytaus miesto teatras aktyviai gastroliuoja Lietuvoje, bendradarbiauja su užsienio teatrais, dalyvauja tarptautiniuose festivaliuose. Vykdomos edukacinės programos mokiniams, kartu su Lietuvos teatrų vaikams ir jaunimui asociacija organizuotas Nacionalinis teatrų vaikams ir jaunimui festivalis „Asitežas“, nacionalinės dramaturgijos festivalis, Alytuje vyko pirmasis Lietuvos profesionalių teatrų komedijų festivalis. (Parengta pagal Alytaus miesto teatro internetinę svetainę.)

Nuo Los Angeles per Omahą iki Washingtono

**arba
viščiukai
skaičiuojami
rudeni**

Atkelta iš 1 psl.

Nuo pat ankstyvo ryto su visais norinčiais fotografavosi kaip visuomet guviai nusiteikusi žinomiausia Holywoode išgarsėjusi lietuvė aktorė Rūta Kilmonytė-Lee, šventės dalyvius pasveikinusi taisyklinga tėvų gimtąja kalba, vėliau susirinkusius linksmo Merūnas Vitulskis, Jurga Šeduikytė, o vakaro „vinimi“ tapo po kelerių metų pertraukos į JAV sugrįžę „ŽAS“. Pasilinksminę iš vasaros rūbų nekuomet neišlipančioje Californijoje, jau kitą dieną kėlėme sparnus į Omahą, kur trečią dieną rinkosi JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) XXI Tarybos delegatai.

Omahos miesto centrinėje dalyje įsikūrusiame Lauritzen sode lankytojų akį traukia susigiminiavusių Omahos ir Šiaulių miestų Omahos komiteto kuriama „Saulės tako“ ekspozicija su unikaliais Aurimo Šimkaus drožiniais. I. Misevičienės ir T. Kubiliaus nuotraukos

Kuomet 1991-aisiais pirmąsyk savo gyvenime Ramutė ir Virginijus Stakėnai pakėlė sparnus virš Atlanto, jie keliavo dalyvauti tarptautiniame meno festivalyje Winnipege (Manitoba provincija, Kanada). Niekas tuomet nesitikėjo, kad vos už penkerių metų Virgis taps startinės oficialios susigiminiavusių miestų – Šiaulių ir Omahos (Nebraskos valst.) – delegacijos nariu, o nuo to laiko Stakėnai šioje Vidurio Vakarų valstijoje lankėsi keliolika kartų. Nuo 2001 metų tam atsirado dar svaresnė priežastis – į Omahą studijuoti atvyko vienturtė Ramutės ir Virgio dukra Agnė. Simboliška ir tai, kad po dviejų dešimtmečių Šiauliai ir Omaha tapo dar artimesni – šiemet į JAV LB Tarybos sesiją be Ramutės ir Virgio bei jiems

JAV Lietuvių Bendruomenės XXI Tarybos trečiojoje sesijoje didžiulį delegatų susidomėjimą kėlė diskusija apie LB ateities viziją, kurioje savo patirtimi dalijosi LR Seimo narys Žygmantas Pavilionis, buvusi PLB pirmininkė Danguolė Navickienė, Vilius Žalpyš, Rasa Miliūtė ir Giedrė Kazlauskaitė.

specialiame vakaro pasirodyme talkinusio Colorado Romo atskrido ir visas „Saulės“ miesto universiteto studentų choras „Studium“. Šiauliečiai lankėsi Nebraskos universiteto, su kuriuo lietuvius sieja itin glaudūs ryšiai, kvietimu. Vis dėlto ir tai dar ne viskas. Šiais metais Omahoje sutiktas ištisas menininkų desantas. Lauritzen sode užgimęs kultūrinių darželių projektas subtiliai palietė ir Šiaulius. Dr. Gedimino Murausko ir Nijolės Sudavičiūtės-MacCallum iniciatyva pradėtas „Saulės tako“ projektas įtraukė profesionalų drožinėtoją Aurimą Šimką iš Kurtuvėnų, kuris jau kelinti metai lankosi Omahoje ir baigia iš medžio sukurti visus „Eglės – Žalčių karalienės“ pasakos personažus. Gediminas ir Nijolė tikisi, kad tai tik unikali lietuviško tautinio meno vizijos pradžia. Nenuilstamai ieškodami rėmėjų abu Amerikos lietuviai tvirtai nusprendę greitai metu „Saulės taką“, kuris jei ir nenusidrieks iki pat Šiaulių, tai bent apims visą Lauritzen sodą, užbaigti. Jie kviečia apsilankyti jų sukurtame tinklalapyje <http://www.omahasistercities.com/pathofthesun/> ir pasidomėti „Saulės tako“ istorija, Aurimo kūrybiniais sprendimais bei prisidėti prie šių unikalių darbų.

2003 m. Omahoje organizuota analogiška stambiausios JAV lietuvių visuomeninės organizacijos Tarybos sesija vyko dar 1936 m. statytoje lietuviškoje Šv. Antano bažnyčioje... nors puošniais gotikos motyvais išpuošta šventovė tebestovi toje pačioje vietoje, šian-

dien parapijiečiai ten meldžiasi ispaniškai. Tačiau mūsų tautos paveldui Omahoje dar nelemta išnykti, o tuo puikiai pasirūpino pokario laikais į šį mėsos pramonę ir skerdyklomis pagarsėjusį didmiestį atsikraustę lietuviai imigrantai Vytautas ir Stefanija Mackevičiai. 1962 metais įkurtoje lietuviškoje kepykloje šiandien triūsia trys jų sūnūs – Algirdas, Alfonsas ir Vytautas-Juozas. Močiutės Stefos ruginės duonos ir pyragų receptūrą patobulino dabar kepyklai vadovaujančio Algio Mackevičiaus sūnus Arūnas, dirbantis profesionaliu kulinaru viename

Omahos centre esančių restoranų. Tuo tarpu A. Mackevičiaus sūnėnė Danielius nepamiršo iš toliau apsilankiusiems svečiams pasiūlyti itin populiarus „Napoleono“ torto gardumu didžiujasi jau trečią dešimtmetį lietuviškoje kepykloje dirbanti „trečiabangė“ Salomėja iš Kauno. Tačiau buvusiam ilgamečiam Portlando LB pirmininkui Viliui Žalpiui iki šiol gardesnė „rūgščių miltų“ Omahos lietuviškos kepyklos duona – būtent jos receptūra turbūt artimesnė keptai Viliaus prosenelių, kurie atvyko į šį miestą dar 1910 m. ir 1930-aisiais atgulė amžino poilsio priešais šios kepyklos pastatą esančiose beveik tautinėse kapinėse (bene pusė pavardžių ant antkapių – lietuviškos). Diskusijoje apie LB ateities viziją su kitais delegatais ir sesijos svečiais Vilius dalijosi patirtimi apie pirmosios imigrantų bangos įsijungimą į aktyvesnę tautinę bei visuomeninę veiklą už Atlanto. Būtent jo kartos Amerikoje gimę lietuviai praktiškai nebemoka savo tėvų ar senelių kalbos, retas kuris dalyvauja LB darbuose.

Visiškai kitokia buvusios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininkės Danguolės Navickienės patirtis, kuri nuo DP pabėgėlių stovyklų Vokietijoje vaikystėje įpratę Lietuvą kurti išėivijoje, o jos karta dabar estafetę perduoda mums – trečiabangiams. Apie vėliausią emigraciją į Ameriką kalbėjo Rasa Miliūtė, o jos pranešimą lyg ir papildė buvusi JAV Lietuvių jaunimo sąjungos vadovė Giedrė Kazlauskaitė. Tris dienas Omahoje vykusioje LB Tarybos sesijoje dalyvavo ir gausus būrys svečių iš Lietuvos bei visos LR diplomatinis korpusas Jungtinėse Valstijose. Tiek oficialias pareigas užimančių dalyvių nematė nei vienas Amerikos lietuvių susibūrimas iki šiol. Bet, kaip taikliai išsireiškė buvęs Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikoje, dabartinis Seimo narys Žygmantas Pavilionis: „Jūsų organizacijai nėra lygių pasaulyje!“

31-ųjų Lietuvių dienų saulėtame Los Angeles atidarymo ceremonijoje tradiciškai dalyvavo bene žymiausia lietuvių kilmės aktorė Rūta Kilmonytė-Lee (viduryje).

Na, bet mažiau kalbų, daugiau darbų – kitamet Lietuva švenčia Nepriklausomybės atkūrimo šimtmetį nuo tautiečių gimtinėje iškilmėmis neatsilikime ir mes. Juo labiau kad 2018 m. naujosios, XXII, JAV LB Tarybos pirmoji sesija vyks Portlande – jai ruoštis pradėdame jau dabar. Praėjusį savaitgalį nusišypojo netipiškai lietuviškam rudenii vasariškai saulei didelė grupė šio uostamiesčio lietuvių išsiruošę į kaimyninio Washingtono

Kitais metais į didžiausios JAV lietuvių visuomeninės organizacijos kasmetinį suvažiavimą kvies Portlando apylinkė, kuriai prijauciantieji praėjusį savaitgalį 2018 m. planus aptarė... grybavimo iškyloje.

Lietuvišką kepyklą Omahoje aplankė Lietuvos ambasados, Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai ir Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesijos dalyviai.

miškus... pagrybauti, apmąstyti kitų metų šventės ir; žinoma, šimtmečio. Tuo tarpu mudviejų su Ingrida lietuviybės maršrutas jau pasiekė kitą Washingtoną – sostinę, kur bumpsėjo oranžiniai kamuoliai. Su Lietuvos ambasada organizavome jau 14-ąją „Ambasadoriaus taure“ – tradicinį krepšinio turnyrą. Viščiukus tebeskaičiuojame, o ir lietuviškas ruduo dar toli gražu nesibaigė.

Redaktorė Vida Kuprytė El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Studentų savaitgalis Dainavoje

MANTAS KISIELIUS

Kai spalio 19 d., ketvirtadienio, vakarą leidosi saulė, studentai ateitininkai jau nekantravo, laukdami savaitgalio Dainavoje, lyg vaikai Kalėdų senelio. Maitas jau buvo supirktas, įžodininkų juostos paruoštos ir ateinančių dienų darbui nušlifluota mediena. Liko tik suvažiuoti patiemams. O tai jie padarė penktadienį kaip tik sugebėjo ir išmanė – mašinomis, autobusais, lėktuvais ir net arkliais. Studentų ateitininkų savaitgalis vyko spalio 20–22 dienomis.

Atvykę studentai buvo pasveikinti seniai matytų draugų, dainuojančių pulkais, ir karštos vakarienės. Pasisotinę ir išvargę visi greitai užmigo ir stovykla nutilo. Reikėjo gerai pailsėti, nes kita diena turėjo būti ilga ir darbinga.

SAS CV pirmininkas Kovas Kulbis pradėjo studentų ateitininkų suvažiavimą malda.

Manto Kisieliiaus nuotraukos

ateitininkų principą, paaiškindami, kodėl jis aktualus šiomis dienomis. Susiskirstę į diskusijų būrelius, diskutavome įvairiomis temomis, pvz., kaip dabartinė kultūra juodina Katalikų Bažnyčią ir tikėjimą, kokia yra reliatyvizmo grėsmė? Dalijomės mintimis, kokia kryptim turėtų eiti studentų veikla. Studentai pasiryžo stipriau laikytis ateitininkų principų savo asmeniniame gyvenime, ypač, kai nesame tarp lietuvių. Taip

pat buvo nutarta ateitininkų renginių daugiau planuoti savo gyvenamosiose vietovėse ir nelaukti centro valdybos nurodymų.

Po pietų prasidėjo fizinio darbo laikas. Viena grupė studentų padėjo ruošti stovyklą žiemai, lauko stalus ir kėdes sudėdami po pastogę. Kita grupė sutvarkė Baltuosius rūmus ir išvalė mergaičių barakus, kurie po Dainavoje vykusio remonto buvo apdulkę. O pagrindinis studentų užsibrėžtas tikslas buvo patstatyti ir nudažyti naujus suolus prie naujosios laužavietės netoli didžiojo ažuolo. Šio darbo vadovas buvo Romas Šonta, kuris planavo darbą, pirkė reikmenis ir vadovavo suolų statymui. Suolus dar reikėjo pagražinti. Ona Žekonytė vadovavo menininkų pulkui, kuris dažė suolus. Nors darbas buvo sunkus, studentams dirbti kartu buvo smagu, ir buvo gaila, kai darbai baigėsi.

Išsiprausę sustojome bendrai nuotraukai ir nu-

Ona Žekonytė vadovavo suolų gražinimui.

keliavome į netoliese esantį Manchester miestuką šeštadienio vakaro Mišioms. Sugrįžę į stovyklą vakarieniavome ir klausėmės Rimo Barškėčio pasakojimo apie Lietuvos valdžios struktūras. Jis kalbėjo apie Lietuvos Seimą, jo pagrindines funkcijas ir kaip priimami įstatymai bei kiti teisės aktai. Po to Mantas Motekaitis rodė savo susuktą dokumentinį filmą apie savanoriavimą „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijoje Lietuvoje. Vakare mankštinome protus, konkuruodami, kas daugiau žino. Vakara ir visą studentų ateitininkų savaitgalį baigėme traukdami dainas ir smagiai bendraudami.

Prisimindami jau praėjusį savaitgalį, manau, kad ir kiti studentai liūdi, jog jis baigėsi. Keista, kad Dainava turi ypatingą jėgą pagyvinti mūsų kasdienybę, atnaujinti draugystes ir sustiprinti krikščionišką pasaulėžiūrą. Tuo turbūt jau ir nebesistebime. Tačiau nepamirškime, kokie esame laimingi ir palaiminti, turėdami progos patirti šias gyvenimo dovanas, ypač su lietuviais Dainavoje. Aš manau, kad šie jausmai turėtų mus įkvėpti toliau ryžtingai puoselėti mūsų nuostabią šalį, kultūrą ir organizaciją ir žinią apie tai skleisti plačiai.

Studentų ateitininkų sąjungos centro valdyboje dirba šie asmenys: Kovas Kulbis – pirmininkas, Tomas Čyvas, Mantas Kisielius, Vidas Kulbis, Viktoras Rušenas, Andrėja Petrulytė ir Rimas Barškėtis.

Studentai ateitininkai įžodininkai. Iš k.: Mantas Motekaitis, Indrė Bielskutė, Jokūbas Baranauskas, Nida Aleksaitė, Tadas Kunickas ir Onutė Žekonytė.

Šeštadienio rytą daugiau kaip 40 studentų pripildė Baltųjų rūmų salę. Pasisotinę nuostabiojo šefo Viktoro Rušeno paruoštais pusryčiais, studentai kibo į darbą. Prasidėjo pagrindinis suvažiavimo posėdis. Sugiedojom Ateitininkų ir Lietuvos himnus, perskaitėm įvairius sveikinimus, padiskutavom apie metų veiklą ir pristatėm naujus įžodininkus. Po to studentų valdybos nariai trumpai pristatė po vieną

Studentai ateitininkai yra labai dėkingi Ateitininkų šalpos fondui už dosnią finansinę paramą. Fondo dėka galėjom nusipirkti medienos ir kitokios medžiagos, reikalingos suolų gaminimui. Ateitininkiškas – ačiū, ačiū, ačiū!

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Neįtikėtino bėgimo pradžia per 100 dienų – 8 tūkst. km

Spalio 25 d., 6 valandą ryto vietos laiku, Senegalo sostinėje Dakare maratonišką Aidas Ardziejuskas pradėjo bėgimą į Lietuvą. Kasdien nubėgdamas po du maratonus jis tikisi pasiekti Vilnių per 100 dienų.

Kitamet Lietuva švęs šimtmetį, tad ugniagesys A. Ardziejuskas nusprendė šią progą paminėti savaip – per 100 dienų nubėgdamas 8 000 km atstumą iš Dakaro į Vilnių. „Lietuviai neabejingi Dakaro pavadinimui. Be to, jis įsikūręs vakariausiaje Afrikos krašte, o ir Senegalo vėliavos spalvos tokios pačios, kaip Lietuvos, tik kitaip išdėstytos. Na, ir atstumas, 8 tūkst. kilometrų yra toks, kurį galima įveikti per simbolines 100 dienų“, – starto vietos pasirinkimą komentavo Aidas.

Vieta – iš tiesų simbolinė. Bėgikas savo kelionę pradėjo nuo Dakaro centre esančio monumento Afrikos rezistencijai. Bėgimą baigti numato Vilniuje – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną, vasario 16-ąją.

Tai bus didžiausias A. Ardziejusko iššūkis, kai jam teks 100 dienų bėgti po 80 km, beveik po du maratonus kasdien. Tačiau ne pirmasis. 2012 metais jie apibėgo Lietuvą, 1 089 km nulėkęs per 24 dienas, po metų jis bėgo Baltijos jūros pakrante, 3 266 km įveikė per 44 dienas, 2014 metais jis perbėgo visas Jungtines Amerikos Valstijas

A. Ardziejuskas pasiryžęs per 100 dienų nubėgti 8 000 km atstumą iš Dakaro į Vilnių.

(nuo Los Angeles iki New Yorko), daugiau nei 5 000 km per 62 dienas.

„Aš kasdien bėgioju maždaug po 20 km. Kartais mažiau, kartais daugiau. Labai daug nebėgiojau ruošdamasis šiam iššūkiui. Po bėgimo per Ameriką atradau kelias silpnas fiziologines savo vietas, su jomis tą laiką ir dirbau“, – pasiruošimu per 100 dienų nubėgti 8 000 km neabejojo A. Ardziejuskas. Jo kelionę ir buvimo vietą galima stebėti interneto tinklalapyje <http://www.aidasardziejuskas.com/>.

C. Ronaldo vėl geriausias pasaulio futbolininkas

Londonėje įvykusiose 2017 metų FIFA geriausio metų futbolininko apdovanojimo iškilmėse dėl prestižinio trofėjaus susigrūmė trys Europoje rungtyniaujantys futbolininkai: Cristiano Ronaldo (Madrid „Real“), Lionel Messi („Barcelona“) ir Neymar (Paris Germain – PSG).

Kaip ir pernai, pergalę šventė „įvarčių mašina“ iš Madrido – C. Ronaldo. „Labai ačiū visiems balsavusiems už mane, mano komandos draugams iš Madrido ‘Real‘. Tiek Neymar, tiek L. Messi taip pat verti būti čia. Man didelė garbė stovėti šalia tokių žmonių tokioje vietoje. Ačiū visiems“, – gavęs apdovanojimą, sakė C. Ronaldo, kuriam prizą įteikė FIFA prezidentas, legendinis Argentinos futbolininkas Diego Maradona bei brazilas Cristiano Ronaldo.

Geriausiu planetos futbolininku C. Ronaldo yra tapęs 2008, 2013, 2014 ir 2016 metais.

Geriausio pasaulio futbolininko atvyks į Lietuvą

Geriausio pasaulio futbolininke išrinkta Europos čempione tapusi olandė Lieke Martens. Ji atstovauja „Barcelonos“ (Ispanija) komandai, kuri

C. Ronaldo geriausiu planetos futbolininku tapo penktą kartą.

lapkričio mėnesį žais Čempionų lygos aštuntfinalyje su Šiaurės „Gintros-Universiteto“ komanda.

Geriausiu 2017 metų pasaulio treneriu pripažintas Madrido „Real“ klubo strategas Zinedine Zidane. Geriausio planetos trenere tapo pirmą kartą su Olandijos rinktinę Europos čempione tapusi olandė Sarina Wiegman. Geriausiu vartininku paskelbtas 39-erių italas Gianluigi Buffonas iš Turino „Juventus“.

D. Sabonis – įspūdinga pergalė ir asmeninis rekordas

Domantas Sabonis pratęsė fantastišką sezono startą Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) čempionate. Trečias rungtynes paeiliui startiniame penkete pradėjęs lietuvius surinko dvigubą dublį bei nepabūgęs NBA žvaigždės Karlo-Anthoni Towns padėjo Indianos „Pacers“ (2–2) išvykoje sutriuškinti Minnesotos „Timberwolves“ (2–2) net 130:107.

J. Valančiūną sustabdė trauma

Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) reguliariojo sezono rungtynėse pirmadienį Toronto „Raptors“ klubas, kuriam atstovauja Jonas Valančiūnas, išvykoje 97:101 (23:21, 27:29, 24:25, 23:26) pralaimėjo San Antonio „Spurs“ komandai ir patyrė pirmąją nesėkmę. Kojos traumą besigydomantis J. Valančiūnas nerungtyniavo.

M. Kuzminskas iš šalies stebi „Knicks“ pralaimėjimus

Nepaisant to, jog buvo teigta, kad Mindaugas Kuzminskas jau pasveiko po šlaunies traumas, patirtos ikisezoninių NBA rungtynių metu, jo debiuto dar teks palaukti.

Puoledas iš Lietuvos rungtynes ir vėl pradėjo vietoj traumoto Myles Turner bei per 25 min. pelnė 15 taškų (7/7 dvit., 1/2 baud.) bei atkovojo 11 kamuolių. Be to, D. Sabonis atliko net 5 rezultatyvius perdavimus, taip pakartodamas savo karjeros rekordą, suklydo ir prasizengė po 3 kartus.

Lietuviui esant aikštėje, Indianos komanda pelnė 9 taškais daugiau negu varžovai, o jo pagrindinis oponentas K. Towns pelnė 28 taškus ir atkovojo 7 kamuolius. Vis dėlto šiam rungtyniaujančiam, Minnesotos klubas per 30 min. atsiliko net 16 taškų. „Wolves“ žaidė be vasarą įsigytos žvaigždės, buvusio Čikagos „Bulls“, kuris prieš rungtynes apsirgo.

Lietuvius neišbėgo į aikštelę ir trečioje reguliaraus sezono rungtynėse, o jo atstovaujama New Yorko „Knicks“ (0–3) išvykoje 89:110 neturėjo galimybių įveikti Bostono „Celtics“ (2–2) klubą.

M. Kuzminskas žaidė paskutinėse draugiškose komandos rungtynėse, kuriose per 7 min. pelnė 5 taškus. Vis dėlto, nuo to laiko jis susitikimams nėra registruojamas.

Lietuvos rinktinėje – D. Kasparaitis ir D. Zubrus

Prieš dvi savaites 45-ąjį gimtadienį atšventęs lietuvis ledo ritulininkas Darius Kasparaitis didelei gimtadienio šventei neturėjo laiko.

Visų trijų spalvų olimpinių medalių savininkas rimtai iriasi dar vieno užsibrėžto tikslo link. Ne kartą viešai žadėjęs užsivilkti Lietuvos ledo ritulio marškinėlius, 14 sezonų JAV geriausioje pasaulio ledo ritulio lygoje NHL praleidęs gynėją nuo tikslo skiria dvi savaites.

Lapkričio 10–12 dienomis Klaipėdoje, „Švyturio“ arenoje įvyksiančiame „Crowns Baltic Challenge Cup“ ledo ritulio turnyre pirmą kartą ant pirmą kartą šioje arenoje liejamo pilnų matmenų ledo išbėgs D. Kasparaitis.

„Ruošiuosi rimtai, metu svorį, salėje dirbu su svarmenimis. Treniruotėse specialiai bėgioju su jaunesniais, kad priprasciau prie greičio. Kartu su manim žaidžia ir Dainius Zubrus, tik jie niekaip negali mums įmušti ir nugalėti. Tad sportinė forma nebloga, dar turiu laiko“, – linksmi savo pasiruošimą apibūdino D. Kasparaitis.

Dėl svajonės žaisti Lietuvos rinktinėje mažiau laiko penkiems vaikams skiriantis ledo ritulininkas jau sulaukė atžalų klausimo, kur dingsta tėtis ir ką jis čia sugalvojo. „Kai vaikams pasakiau, kad važiuosiu į Lietuvą žaisti ledo ritu-

lą, jie niekaip nesupranta, kodėl reikia kažkur važiuoti. Juk ir šalia namų pilna aikštelių, galima žaisti niekur neišvykstant“, – vaikų rūpestį perdavė D. Kasparaitis.

Pirmą kartą Lietuvoje rengiama turnyre Klaipėdoje bus ir dar vienas įdomus momentas. Ant ledo turėtų susitikti ir Lietuvos garbę kartu ginti visi trys Kontinental Hockey League (KHL) žaidėjai ir žaidžiantys lietuviai. Į Klaipėdą atvyks ir su D. Kasparaičiu žais Rygos „Dinamo“ vartininkas Mantas Armalis ir gynėjas Nerijus Ališauskas. Beje, į Klaipėdą turnyro metu turėtų atvykti ir dar viena Lietuvos ledo ritulio garsenybė, Dainius Zubrus.

Neatmetama galimybė, kad kitų metų pasaulio ledo ritulio čempionato IB diviziono kovose Kauno „Žalgirio“ arenoje Lietuvos austruoliai galės išvysti abu NHL lygoje žaidusius lietuvius, D. Kasparaitį ir D. Zubrą.

D. Kasparaitis pirmą kartą užsivilks Lietuvos ledo ritulio marškinėlius oficialiose varžybose.

Čikagoje bus paminėta prof. Marija Gimbutienė

Dr. Audrius Plioplys prof. Marijos Gimbutienės asmenybės paminėjimui bei mokslinio palikimo archeologijoje įvertinimui rengia paskaitą, vyksiančią The Oriental Institute prie The University of Chicago.

Marija Gimbutienė (1921–1994) – iškiliausia, pasaulinį pripažinimą pelniusi lietuvių mokslininkė, sukūrusi savitą mokslo sritį bei tyrusi senosios Europos civilizaciją. Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitose pasaulio šalyse M. Gimbutienės paskaitas lankė garsūs Amerikos žurnalistai, aktoriai bei politikai.

Prof. Marija Gimbutienė

Savo darbais mokslininkė kvietė permąstyti žmonijos istorinę raidą, nauju žvilgsniu pažvelgti į pasaulio praeities ir ateities galimybes. Ji ragino keisti civilizacijos ir istorijos supratimą. Dėl savo nestandartinio požiūrio ji laikoma viena iš įtakingiausių archeologų, savo tyrimuose sujungusių archeologiją, lingvistiką, etnologiją ir religijotyją į bendrą discipliną – archeomitologiją, gerokai pakeitusią Europos priešistorės sampratą. Atvykusi į JAV dirbo Harvard University, vėliau profesore UCLA (University of California Los Angeles). 1993 metais M. Gimbutienei suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro laipsnis.

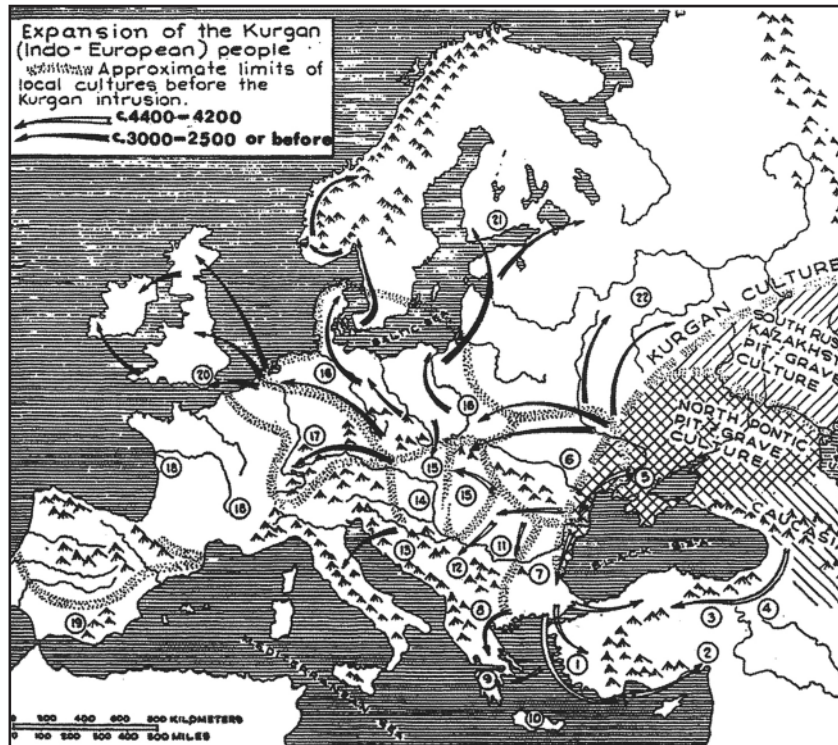
Lordas Colin Renfrew

Ji taip pat buvo aktyvi Santaros-Šviesos organizacijos narė, padėjo Vytautui Kavoliui leisti „Metmenų“ žurnalą, jame skelbė mokslo straipsnius lietuvių kalba.

Šios iškilios asmenybės bei jos mokslinio indėlio į pasaulinę archeologiją paminėjimas vyks lapkričio 8 d. trečiadienį, 7 val. vakare, University of Chicago – Oriental Institute – 1155 E 58th St. Chicago, IL 60637. Prelegentas – lordas Colin Renfrew. Tai neeilinis įvykis. Šia proga kalbiname šios idėjos sumanytoją ir organizatorių dr. Audrių Pliopli, kurio noras paminėti savo tautietės pasiekimus pagaliau bus išpildytas.

Laukia neeilinis įvykis lietuvių išeivių gyvenime – Oriental Institute, kuris yra dalis University of Chicago, surengsite paskaitą prof. Marijos Gimbutienės asmenybės ir jos indėlio į archeologiją paminėjimui. Papasakokite plačiau apie šį renginį.

Oriental Institute – aukštai įvertintas ir gerbiamas tarptautiniu mastu senovės pasaulio archeologijos centras, aktyviai vykdamas archeologinius kasinėjimus ir nuolat skelbiantis jų kasinėjimų rezultatus. Be to, kaip University of Chicago dalis turi labai aktyvias bakalaurų ir magistrų studijų programas. Turiu pastebėti, kad institute esantis muziejus yra sukaupęs bei demonstruoja išpūdingus eksponatus iš senovės Artimųjų Rytų kultūrų. Taip pat indoeuropiečių kalbų kilmės tyrinėjimai pasauliniu mastu yra sulaukę didžiulio susidomėjimo. Todėl vykdydamas švietimo ir edukacines programas, institutas kartą per mėnesį organizuoja viešas paskaitas archeologinėmis temomis, iš kurių pirmą kartą paskaita bus skirta konkrečiam asmeniui, būtent prof. Marijos Gimbutienės nuopelnams archeologijoje paminėti.

Marijos Gimbutienės sukurtas žemėlapis aiškinant Kurganų hipotezę.

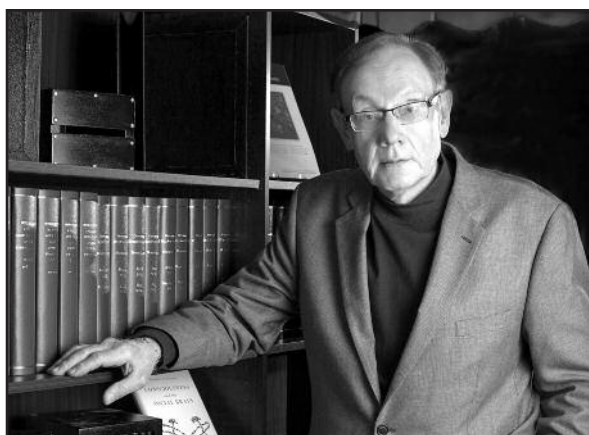
Kaip Jūs susidomėjote Marijos Gimbutienės mokslinė veikla?

Siekis sužinoti savo kilmę, Visatos atsiradimo klausimai, gyvybės Žemėje arba indoeuropiečių kalbos ir kultūros susiformavimas, – visa tai man buvo ir bus įdomu. Tos temos natūraliai mane atvedė prie Marijos Gimbutienės mokslinio palikimo. Jos hipotezės – kad senąją Europą sudarė taiki, matriokalinė visuomenė (kitaip – ne kartu gyvenanti šeima, arba matriarchatu pagrįsta visuomenė – Red). Nuo Kaukazo stepių, stiprios invazinės jėgos vedami, indoeuropiečiai plito po Europą, brėždami mūsų protėvių kelią. Gimbutienė tai vadino Kurgano hipoteze, nes, jos manymu, pirmieji indoeuropiečiai arkliai pagalba sugebėjo nukakti neregėtus atstumus, dėl ko arkliai atsirado tokiuose regionuose kaip Lietuva. Lordas Colin Renfrew indoeuropiečių kilmės klausimu turėjo kitą interpretaciją, teigdamas, jog indoeuropiečių ištakos yra dabartinė centrinė Turkija, iš kur jie palaipsniui plito Europos link. Sunku pasakyti, kuri iš šių teorijų gali būti teisinga.

Ir kodėl būtent dabar nutarėte surengti jos paminėjimo paskaitą?

Kaip jau minėjau, indoeuropiečių kilmės klausimai mane domina visą gyvenimą, todėl nenuostabu, kad mano bibliotekoje atsirado dokumentinis filmas „Signs out of time“ (Ženkliai už laiko ribų – Red.) – Marijos Gimbutienės interviu, įrašytas 2003 metais studijoje „Belli Production“, režisuotas kanadiečių režisierės Donna Read. Beje, keletą egzempliorių vis dar galima rasti „Amazon“ internetinėje svetainėje.

Toje filmuotoje medžiagoje ji pasakoja prisiminimus apie patirtus sunkumus traukiantis iš Lietuvos kartu su vyru ir dviem mažametėmis dukromis Antrojo pasaulinio karo metais. Po to prisimena gyvenimo ir karjeros kelio posūkius nuo gauto išsilavinimo Lietuvoje iki profesorės laipsnio UCLA, o kartu neįtikėtinus žeminimo atvejus, priskiriamus

Dr. Audrius Plioplys

pilietinių moters teisių (mitozinio) pobūdžio diskriminacijai Harvard University. Tokia buvo tiesa, nors kartu man atrodo, jog ji taip pat neišvengė ir diskriminacijos kaip Rytų Europos emigrantė.

Sužinojęs apie M. Gimbutienės pasiekimus archeologijoje ir supratęs, kokio sunkumo kelią ji nuėjo iki tokių mokslo aukštumų, jaučiau pareigą supažindinti aukščiausio akademinio lygio bendruomenę su M. Gimbutienės asmenybe bei moksliniu palikimu. Truko pusantros metų nuolatinių pastangų, kol pagaliau jos atminimui skirta paskaita bus surengta Oriental Institute.

Paskaitą skaitys svečias iš Anglijos, lordas Colin Renfrew, kuris, kiek žinoma, buvo didžiausias M. Gimbutienės mokslinių tezių oponentas. Kokiais

klausimais jie nesutarė?

Daugelio nuomone, lordas Colin Renfrew yra vienas žymiausių archeologų pasaulyje, McDonald archeologijos instituto (McDonald Institute for Archaeological Research), įkurto prie Cambridge University, direktorius Anglijoje.

Ilgus metus jis buvo labai artimas Marijos Gimbutienės bičiulis bei ne kartą jie kartu dalyvavo archeologiniuose kasinėjimuose. Tačiau indoeuropiečių geografinės kilmės klausimas tapo lemtingas jų nuomonėms išsiskirti, ir lordas Renfrew tavo stipriai Marijos teorijos oponentu.

Gal žinote, kaip jie susipažino?

1967 m. lordas Renfrew buvo pakviestas apsilankyti UCLA, kur tuo metu dirbo Marija, ir jie susipažino. O jau kitais metais lordas pradėjo trejus metus trukusius archeologinius kasinėjimus Sitagroi kaimo teritorijoje, Graikijoje. O tuo pat metu Marija vadovavo kasinėjimams Obre kaime, Bosnijoje, kuris yra apie 250 mylių nuo Sitagroi. Mano žiniomis, jie apsilankė vienas kito archeologinėse vietose bei kartu dirbo pristatant tyrinėjimų rezultatus ir tikrai labai gerai pažinojo vienas kitą.

Kiek praėjo laiko, kol M. Gimbutienės mokslinis triūsas buvo tinkamai įvertintas ir lordas C. Renfrew sutiko su profesorės teiginiais?

Tiesą pasakius, man buvo labai didelė staigmena sužinojus, jog lordas Renfrew taip drastiškai pakeitė iki tol tvirtą savo nuomonę. Daugelyje biologinių ir medicininių tyrimų sričių genetika tampa kertiniu akmeniu, panašu, jog archeologijoje taip pat. Nes lordas aktyviai tebedalyvauja Vidurinių Rytų ir Europos genetinio žemėlapių sudarymo tyrimuose, kurie pagrindžia Marijos Gimbutienės genetinių tyrimų rezultatų teisingumą.

Papasakokite plačiau, kaip Jums pavyko prisikviesti lordą Colin Renfrew ir kokia bus jo skaitomo pranešimo tema?

Paskaitos, kurią skaitys lordas, pavadinimas „Marija Rediviva: DNA and Indo-European Origins“ („Marija Rediviva: DNR ir indoeuropiečių kilmė“. Red.), kur *rediviva* reiškia iš naujo atrasti ar atgimti. Pradėjus mąstyti apie tokio pobūdžio paskaitos organizavimą, man kilo idėja pakviesti lordą C. Renfrew, tačiau tolesni kontaktai ir atvykimo detalės buvo derinamos prisijungus Oriental Institute direktoriui. Tai bus istorinės reikšmės paskaita vien todėl, kad lordas niekada iki tol nebuvo viešėjęs Oriental Institute, o juolab skaitęs ten paskaitą.

M. Gimbutienė yra viena ryškiausių lietuvių kilmės pasaulinį pripažinimą pelniusių moterų mokslininkių, tačiau ir tokia asmenybe teko patirti nemenkų sunkumų dirbant Harvard University?

Man labai džiugu, jog Mariją Gimbutienę teko matyti ir girdėti kelis kartus Čikagoje. O pastarasis kartas buvo vos keli mėnesiai prieš jos mirtį. Viešuose pasisakymuose bei publikacijose ji niekada neminėjo susidariusių sunkumų ir vienintelis kartas, kai apie tai prakalbo, buvo tas dokumentinis filmas, apie kurį minėjau anksčiau. Tuos faktus patvirtino ir prof. Ernestine Elster, viena iš pirmųjų Gimbutienės studentų, o vėliau – artima kolegė, einanti profesorės pareigas UCLA, mūsų telefoninio pokalbio metu.

Nuo 1950 iki 1963 Marija dirbo Harvard University Peabody muziejuje mokslinė bendradarbe, mokė studentus, atliko tyrimus, o rezultatus skelbdavo šio universiteto leidiniuose. Visą šią veiklą ji vystė prie darbo stalo kažkur giliai muziejaus rūsyje bei niekada negavo autorinių honorarų už publikacijas ir net knygas, kurias spausdino universitetas.

Be viso to, kad negaudavo atlyginimo, ji turėjo iškentėti kitus nesuipratimus.

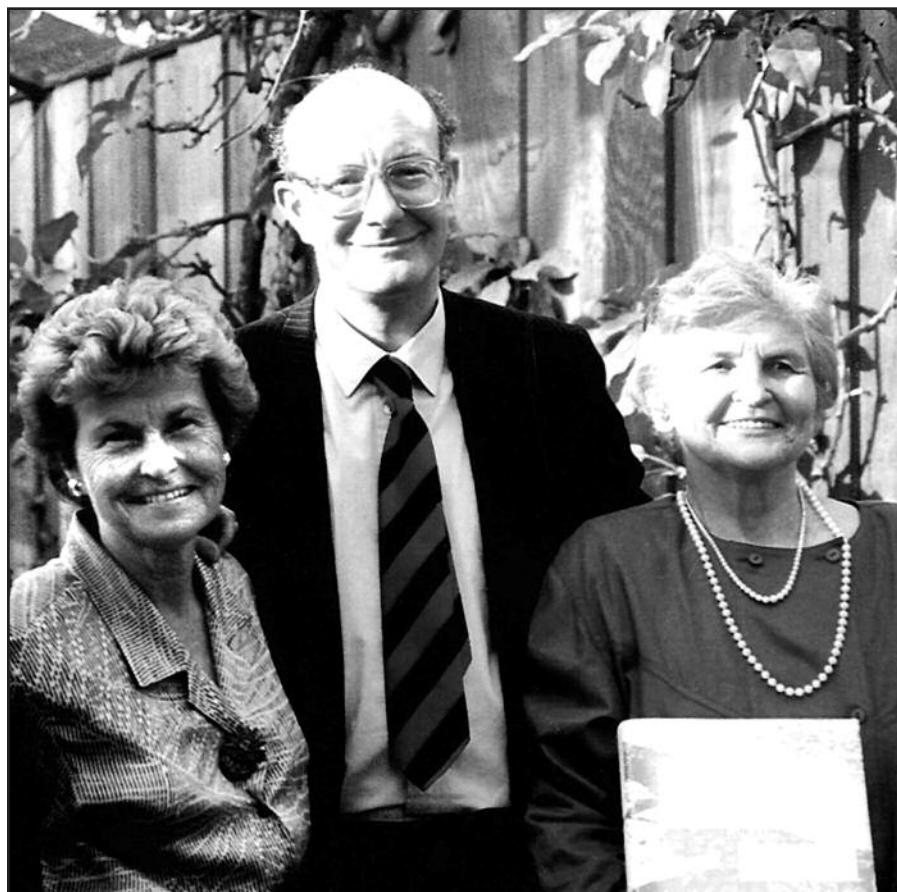
Tuo metu veikė kelios tyrimų bibliotekos, bet jai, kaip moteriai, buvo uždrausta naudotis jos moksliniais darbams reikalinga literatūra, kas labai apsunkino tyrimų procesą iš esmės. Kaip kolegė išijungti į fakulteto klubo veiklą galėjo tik tuo atveju, jeigu vyriškos lyties klubo narys ją pakviestų dalyvauti ir kartu lydėtų į susirinkimus. Marija laisvai kalbėjo keliomis Europos kalbomis, fakulteto vyrai prašydavo jos versti straipsnius ar kitas publikacijas, ir ji tai darė, negaudama jokio apmokėjimo už darbą. Tai buvo laikas, kai visuomenėje klestėjo moters kaip individo diskriminacija.

Kaip Jūs galvojate, kas buvo sunkiausia to meto moteriai ir dar emigrantei siekiant mokslininkės karjeros?

Kalbėjosi Giedrė Vencius

Jai vienintelei XX amžiuje pavyko surasti ir aprašyti iki tol neatpažintą civilizaciją. Gausius kasinėjimų Balkanuose duomenis ji apibendrino stambiais veikalais apie senosios Europos civilizaciją, davė jai vardą, išskaitė jos kalbą. Savo ypatingos erudicijos dėka Marija Gimbutienė sugebėjo atidengti dingusio pasaulio atmintį ir būtent tai, jog neolito gadynėje moters vaidmuo buvo didesnis už ligi šiol joms priskirtą žmonijos istorijoje.

Vytautas Kavolis

Iš k.: Ernestine Elster, Colin Renfrew ir Marija Gimbutienė 1986 m. per knygos apie Sitagroi kasinėjimų rezultatus pristatymą. Ernestine S. Elster archyvo nuotr.

Aš galvočiau, jog Marijos Gimbutienės pasakojimai diskriminaciniais klausimais patys kalba už save. Kiek panašių atvejų buvo aptikta kituose to meto universitetuose, negaliu pasakyti, tačiau, mano giliu įsitikinimu, joks vyras, net ir Rytų Europos emigrantas, tuo laikotarpiu tikrai nebūtų patyręs to, ką išgyveno M. Gimbutienė. Kad ir šiomis dienomis Amerikoje akademinėje aplinkoje, o kartu ir kitose bendruomenėse moterys nėra traktuojamos lygiaverčiai. Todėl ši tema mūsų gyvenime iki šių dienų yra labai aktuali.

Ar tokio lygio paskaitos, siekiant paminėti konkretų žmogų, yra įprastos Oriental Institute?

Nuo pat 1931-jų, kai institutas buvo įsteigtas, tokio lygio paskaita organizuota pirmą kartą. Man labai džiugu, kad mano idėją palaikė instituto vadovybė ir kad mano tautietės darbai ir moksliniai pasiekimai bus tinkamai įvertinti. Be to, turiu pastebėti, jog ši paskaita sudomino ir kitas mokslo institucijas. Trys asmenys, kurie yra susiję su UCLA archeologinėmis programomis, atskris iš Los Angeles į Čikagą vien tik paklausti šios paskaitos, kuri bus filmuojama, o įrašas paskelbtas Oriental Institute internetinėje svetainėje. Kiekvienas norintis galės tą paskaitą išklausti iš bet kurios pasaulio vietos. Tai bus garbingas paminėjimas moters, kuri įveikė sunkumus ir kartu pasiekė labai daug mokslinėje srityje. Noriu pažymėti, jog paklausti nemokamos paskaitos kviečiamas kiekvienas besidomintis archeologija, vertinantis ir gerbiantis lietuvių mokslinius pasiekimus. Paskaita vyks lapkričio 8 dieną, 7 val. vakare, University of Chicago Oriental Institute – 1155 E 58th St. Chicago, IL 60637.

„Draugo“ redakcijoje – arbata su Prezidentu V. Adamkumi

Prezidentui Valdui Adamkui „Draugo“ redakcijoje atgijo praeities prisiminimai. Pirma iš k.: „Draugas News“ redaktorė Vida Kuprytė, redakcijos bendradarbis Rimas Černius, „Draugo“ vyr. redaktorė Ramunė Lapas ir generalinio konsulato Čikagoje darbuotojas Saulius Pumputis.

Atkelta iš 1 psl.

Netrukus, lapkričio 3 dieną 91-ąjį gimtadienį švęsiantis V. Adamkus tebina savo puikia darbine nuotaika: jis pasakojo, kad kiekvieną darbo dieną atvyksta į savo kabinetą, esantį Prezidentūroje ir čia dirba po keturias valandas. Beje, į Prezidentūrą kasdien atkeliauja laiškų iš visos Lietuvos, adresuotų būtent Prezidentui V. Adamkui. Juose žmonės dalinasi rūpesčiais, džiaugsmiais, prašo pagalbos. Padirbėjęs nuo dešimos valandos ryto iki antros po pietų, V. Adamkus keliauja į namus. Tris kartus per savaitę jis dar užsuka į baseiną ir valandą skiria plaukimui.

Kalba pasisuko ir apie Kaune esančią Prezidento Valdo Adamkaus biblioteką-muziejų. Čia yra sukaupta daug medžiagos ir informacijos, susijusios su V. Adamkaus gyvenimu ir politine veikla. Redakcijos svečias patvirtino, kad muziejuje netrukus atsiras dar vienas ypatingas eksponatas – iš Čikagos per Washingtoną į Lietuvą atkeliavusi raudonai nudažyta plyta, ant kurios nupieštas pjautuvas ir kūjis. Nedaug truko, kad prieš beveik keturis dešimtmečius ši plyta būtų pataikiusi V. Adamkui. Tąsyk už jo nugaros pabiro dūžtantys stiklai. Plyta iš kiemo su visais stiklais įskrido į Jaunimo centro salę, kur tą vakarą vyko iš Lietuvos atvykusio Vaclovo Daunoro koncertas ir sužalojo solistės Danos Stankaitytės (beje, tuomet dirbusios „Draugo“ administracijoje) ranką. Aršūs piketuotojai tokiu būdu išreiškė savo protestą prieš tai, kad organizacijos Santarašviesa nariai (V. Adamkus buvo vienas iš jų) pakvietė, Jaunimo centras priėmė, o šimtai žiūrovų susirinko klausytis TSSR liaudies artisto V. Daunoro. Apie šį 1979 m. gruodžio 8 d. įvykį daug informacijos surinko ir rengiasi ją detaliau pateikti muzikologės Jūratės Katinaitės knygoje apie V. Daunorą nuolatinis „Draugo“

bendradarbis Raimundas Marius Lapas. Jis kartu su žmona, dabartine „Draugo“ redaktore Ramune Lapas vedė lietuviškas informacines radijo laidas, tokias kaip „Rytmečio ekspresas“, „Studija R“ ir kt., o V. Adamkus, gyvendamas Čikagoje, buvo ne tik nuolatinis jų klausytojas, bet ir dažnas šių radijo laidų svečias.

Prezidentui parodėme brangiausią redakcijos eksponatą – pirmąjį „Draugo numerį“. Jis pasirodė 1909 metų liepos 12 dieną. Pasidžiaugėme, kad iki šiol vis dar galime leisti ilgiausiai be pertraukos, jau net 108 metus spausdinamą lietuvišką laikraštį, kuris yra įrašytas net į „Lietuvos rekordų knygą“.

Štai kaip atrodė pirmasis „Draugo“ numeris.

Prezidentas kartu su „Draugo“ bendradarbiu Raimundu Mariumi Lapu – seni pažįstami, todėl turėjo apie ką pasikalbėti.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Maniowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos, Chirurgija,
Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostos ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com
Audra P. Karalius Advokate (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com
A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com
Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir
Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIŲ IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką,
katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo tes-
tamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“
laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2017 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2017m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

**Turite klausimų apie
MEDICARE?
Mes turime
ATSAKYMUS!
708-543-4106**

**Remkime
spaudą –
WWW.
draugofondas.org**

Echoes of Fashion

94th Philanthropic Benefit Luncheon

Presented by the

Chicago Lithuanian Women's Club

PALOS COUNTRY CLUB - 13100 Southwest Hwy, Orland Park, IL 60462

Sunday, Nov. 5, 2017

Social Hour 1:00 pm – Luncheon 1:30pm

FASHIONS – MUSIC – UNIQUE BOUTIQUE – RAFFLE

\$45.00 – CASH BAR – To reserve contact:

Birute Zalatorius – 708-788-2781

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

**FIRST RATE
REAL ESTATE**

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

PERKA

**BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.**
tel. 708-603-5494

SIŪLO DARBĄ

SIŪLO DARBĄ

**REIKALINGI RANGOVAI SU
PATIRTIMI NAMŲ
RENOVAVIMO DARBAMS.**

KREIPTIS TEL. 630-660-7861.

SIŪLO DARBĄ

Balzeko lietuvių kultūros muziejus,
6500 S. Pulaski Rd. Chicago, IL

IEŠKO

- Asmens, kuris vadovautų muziejaus vaikų skyriui.
- Asmenį, besidominį tarptautiniais reikalais, muziejaus prezidentas Stanley Balzekas Jr priimtų dirbti jo asistentu.

Teirautis tel. 773-582-6500,
info@balzekasmuseum.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Saugumo ir Greičio GARANTUOJAMA

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Ruta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Ką mes Šimtmečio proga padovanosime pasauliui?

LINA DUSEVIČIENĖ

Šiandieninėje visuomenėje vis labiau tampa įprasta dalintis: vieta, kurioje gyvename, automobiliu, kuriuo kasdien važinėjame, įspūdžiais, kuriuos patiriame keliaudami. O ar lietuviai moka dalintis?

Valstybės atkūrimo šimtmečio išvakarėse to klausia projekto „Dovana pasauliui“ organizatoriai ir kviečia visus užsienyje gyvenančius lietuvius Šimtmečio šventę įprasminėti parodant, kokia besidalijanti, išradinga ir kūrybinga tauta esame. Teikia šalies, kurioje gyvenama, bendruomenei padovanoti savo dainą ar koncertą, išradimą, krepšinio pamoką, suolelį parke ar bet kokią kitą šiek tiek savanoriško laiko reikalaujantį sumanymą su šūkiu „Shared Celebration: #100Lithuania!“

„Lietuvoje mes jau prigalvojome įvairiausių idėjų, kaip pažymėti šią gražią datą. O kaip atkreipsime pasaulio dėmesį į mūsų šalies Šimtmečio šventę? Tikime, kad receptas – tai išradingos, mūsų tautos dosnumą ir kūrybiškumą liudijanti dovanos, skirtos šalių, kuriose gyvename, piliečiams. Dalindamiesi tuo, ką mokame geriausiai, skirdami savo laiką su šūkiu Celebrate Sharing #100!, abejingų nepaliksime“, – apie sumanymą pasakoja projekto vadovė Lina Dusevičienė.

Projekto platforma aktyviai registruoja būsimų dovanų pasauliui idėjas ir pasakoja jau įgyvendintus pavyzdžius. Vienas jų, Dmitrijaus Kanovičiaus, buvusio vilniečio, verslininko ir investuotojo, nuo 1983 metų gyvenančio Toronte, padėka Kanadai už suteiktą galimybę kurti naują gyvenimą – projektas „Looking at the Stars“ („Žiūrint į žvaigždes“). Tai labdaros iniciatyva, skirta visuomenės atstumtųjų ir kitų jautrių grupių įkvėpimui, kurios dėka pasaulinio lygio žvaigždžių atliekama klasikinė muzika pasiekia Kanados kalėjimų ir gydymo įstaigų auditorijas: kalinius ir pacientus.

Kitame pasaulio krašte, Indijoje, ši spalį lietuvių bendruomenė surengė Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro koncertą Mumbajuje ir amžiaus sukakties proga Lietuvą Indijos visuomenei parodė kaip muzikalią ir kūrybišką šalį. To paties tikslo siekdamas Londone gyvenantis pianistas Rimantas Vingras suorganizavo visą Baltijos muzikos festivalį, kuriame Baltijos šalių atlikėjai pateikė Anglijos muzikos mėgėjams savo šalių kompozitorių kūrinius.

O štai Pasaulio lietuvių jaunimo organizacijos Danijoje, Norvegijoje, Suomijoje ir Švedijoje kartu surengė fotografijų parodą „Veržli, ambicinga ir pozityvi 100-mečio Lietuva!“, kuri nuo 2017 m. rugsėjo iki 2018 m. vasario keliauja po šių šalių sostines ir žavi jų gyventojus lietuviškais veidais ir vaidais. Fotografijas konkursui atsiuntė 11–59 metų amžiaus lietuviai iš Švedijos, Suomijos, Norvegijos, Danijos, Belgijos, Lenkijos, JAV ir įvairių Lietuvos miestų bei miestelių. Profesionali komisija parodai atrinko 18 nuotraukų. Šis skaičius simbolizuoja šventės proga ir Lietuvos istorijai svarbius 1918-uosius metus.

Ieškantiems idėjų organizatoriai vardija kelis Lietuvoje veikiančius visuomeninių iniciatyvų pavyzdžius, kuriuos puikiai galima pritaikyti gy-

„Global Lithuanian Leaders“ archyvo nuotraukos.

venant svetur. Pavyzdžiui, suburti kaimynus aplinkos gražinimo talkai – Lietuvoje išaugusio ir kasmet vis gausnesnio projekto DAROM būdu (<http://mesdarom.lt>). Kolegas pakviesti tapti pasaulinio Gatvės muzikos dienos (GMD) judėjimo dalyviais – kartu su augančia Lietuvos miestų bendruomene (<http://gmd.lt>). Arba pasodinti kitos šalies parke ažuolų. O gal inicijuoti sriubos virimo ar maisto rinkimo nepasiturintiems akcija, kurią Lietuvoje sėkmingai vykdė Maisto bankas (<https://www.maistobankas.lt/>). Arba tiesiog – pamokyti kaimynų, pažįstamų vaikų murgučių marginimo ir ridenimo tradicijų per artėjančias šv. Velykas. Svarbiausia, kad kuo daugiau žmonių visame pasaulyje sužinotų apie dosnią lietuvių širdį, norą telktis bendrystėn, švęsti prasmingai ir įdomiai.

Mažų ir didelių iniciatyvų registracija vyksta iki gruodžio 1 dienos adresu <http://www.lietuva.lt/100/lt/simtmečio-dovanos/registracija>. Plačiau apie projektą „Dovana pasauliui“: <https://www.facebook.com/dovana-pasauliui/>

Projektą organizuoja tarptautinių lietuvių profesionalų pasaulyje tinklas „Global Lithuanian Leaders“.

Looking at the Stars

Collins Bay Minimum Security Institution

Monday, October 16, 2017

Schumann	Brahms
Bach	Prokofiev
Pärt	Cohen
Arlen	Saint-Saens

As part of Looking at the Stars artistic gift, S. Gordon Harwood, our Artist in Residence, will create a painting on site during the musical performances, which will be donated to the Inmates Committee after the programme.

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

Tęsiame rudens vaju

Draugo fondo rudens įnašai:

Su 1,000 dolerių:
Donatas Januta, Oakland CA, **garbės narys**, iš viso 29,600 dol.

Su 200 dolerių:
Albinas ir Vita Markevičiai, Santa Monica, CA, **garbės nariai**, iš viso 2,300 dol.

Rimantas Rudys, Portland, OR, **garbės narys**, iš viso 1,000 dol.
Stasys ir Živilė Rudžiai, Portland, OR, iš viso 500 dol.

Su 100 dolerių:
Marytė Vizgirdienė, Putnam, IL, **garbės narė**, iš viso 3,900 dol.

Donatas ir dr. Gina Skučai, San Antonio, TX, **garbės nariai**, iš viso 1,800 dol.

Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, Sparkill, NY, **garbės narė**, iš viso 1,700 dol.

Rožė Ražauskienė, Dearborn Hts., MI, **garbės narė**, iš viso 1,695 dol.

Angelė Raulinaitienė, Burbank, CA, **garbės narė**, iš viso 1,400 dol.

Ray ir Dana Norvaišai, Aurora, IL, iš viso 410 dol.

Aldona Čingienė, Los Angeles, CA, iš viso 750 dol.

Gražina Blekaitienė, Silver Springs, MD, iš viso 100 dol.

Kun. Msgr. Albert J. Contons, Boston, MA, iš viso 100 dol.

field Hts, MI, **garbės nariai**, iš viso 1,985 dol.

Narimantas ir Janina Udriai, Farmington Hts, MI, **garbės nariai**, iš viso 1,450 dol.

Algimantas ir Julija Vaičiuliai, Chicago, IL, **garbės nariai**, iš viso 1,020 dol.

Aldona Kavaliūnienė, Waukegan, IL, iš viso 775 dol.

Walter ir Rima Binder, Lory Beach, IN, iš viso 350 dol.

Angela Miknius, New York, NY, iš viso 350 dol.

Msgr. Al Bartkus, St. Petersburg Beach, FL, iš viso 250 dol.

Su 25-20-10-5 dolerių:
Eugenija Kolupalaitė, Chicago, IL, **garbės narė**, iš viso 1,375 dol.

Dr. Juozas Kalvaitis, Chicago, IL, iš viso 800 dol.

Rimantas ir Danguolė Mackevičiai, Marietta, GA, iš viso 175 dol.

Adelė Rysavy, Jackson Hts. NY, iš viso 100 dol.

Dalia Puškorienė, Willoughby Hills, OH, iš viso 85 dol.

Aldona Buntinaitė, Chicago, IL, iš viso 70 dol.

Julija Zabarauskaitė, Chicago, IL, iš viso 5 dol.

Violeta Pflingsten, Wauwatosa, WI, iš viso 30 dol.

Lilia Kizlaitis, Oak Forest, IL, iš viso 30 dol.

Su 75-50 dolerių:
Jonas ir Birutė Sverai, Bloom-

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja visiems už aukas

Vladas Plečkaitis, gyvenantis Richmond Heights, OH, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Lena Calvano, gyvenanti Oak Lawn, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

KVIETIMAS Į DRAUGO FONDO METINĮ NARIŲ SUVAŽIAVIMĄ

2017 m. lapkričio 11 d., šeštadienį, 10 val. ryte
„Draugo“ patalpose
4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Maloniai kviečiame visus Draugo fondo narius dalyvauti metiniame narių suvažiavime Čikagoje. Jei negalite asmeniškai suvažiavime dalyvauti, panaudokite „proxy“ kortelę ir įgaliokite kitą DF narį arba direktorių suvažiavime už Jus dalyvauti.

Suvažiavimo darbotvarkė

Registracija 9–10 val. r.

Darbo posėdis 10 val. r.

Suvažiavimo atidarymas – Tarybos pirm. Marijos Remienės sveikinimas

1. Invokacija ir mirusiųjų narių paminėjimas
2. Prezidiumo, sekretoriato, nominacijų ir balsavimo komisijų sudarymas
3. „Draugo“ leidėjų ir vyr. redaktorės sveikinimai ir pranešimai
4. Draugo fondo pranešimai:

a. praėto suvažiavimo protokolo priėmimas

b. tarybos – Marija Remienė

c. izdo ir investavimo – Leopoldas von Braun

d. kontrolės komisijos – Vida Sakevičiūtė

e. „Draugo“ tarybos pirmininko pranešimas

f. registracijos ir mandatų komisijų pranešimai

6. Draugo fondo direktorių tarybos (trejų metų) rinkimai

7. Kontrolės komisijos rinkimai

8. Diskusijos dėl tolimesnės Draugo fondo veiklos

9. Suvažiavimo uždarymas

Marija Remienė
Tarybos pirmininkė

Pastaba: DF nario pažymėjimus reikia turėti asmeniškai arba su įgaliuojimu dalyvauti suvažiavime.

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamentuose. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois

(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

**SKAITYKITE
„DRAUGĄ“
GREIČIAU!**

www.draugas.org

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Lietuvių kilmės garsus aktorius, gyvenęs Cicero Vytas (Vyto) Ruginis** šį sekmadienį, spalio 29 dieną, vaidins populiarioje TV programoje „NCIS: Los Angeles“. Pradžią Čikagos laiku – 8 val. v.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** lapkričio 1 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą Lemonte pasižiūrėti filmo apie buvusio LR prezidento Valdo Adamkaus veiklą. Filmą sukurtas Prezidento 90-mečio proga.

■ **Lapkričio 11 d., šeštadienį, 7 val. v.** Lietuvių Opera kviečia į muzikinį vakarą-pokylį „Pakelkime mes taurę linksmybės!“ Koncertą atliks solistai Nida Grigalavičiūtė, Vilma Skučienė, Gilija Krūmaitienė, Linas Sprindys, smuikininkė Linda Veleckytė-Nussbaum, Lietuvių Operos choras (vad. Jūratė Grabliauskienė) ir grupė „Sandalai“. Renginyje vyks Pasaulio lietuvių centre (Fondo salėje), 14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439. Po koncerto – vakarienė ir šokiai. Vietas galite užsakyti tel. 630-247-4422.

PADĖKOS

Visuomeninkė, spaudos bendradarbė **Sofija Jelionienė** iš Darien, IL, įamžindama savo a. a. vyrą Adolfą Leoną Jelionį jo 100-ojo gimtadienio proga ir savo a. a. dukrą Ritą Ramintą Jelionytę, nesulaukusią 60-tojo gimtadienio 200 dol. auką, skirtą Lietuvos Valstybės šimtmečio proga rengiamai knygai. Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja už dosnią auką.

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja už 100 dol. auką ruošiamai knygai **Janinai Miknaitienei** iš Darien, IL, tokiu būdu įamžinusiai a. a. savo vyrą vyr. skautininką Sigitą Miknaitį.

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja už 100 dol. auką **Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijai**, Lemont, IL, už paramą ruošiamai knygai Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga.

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja už 100 dol. auką **Vitaliui ir Nijolei Lemberams**, Santa Monica, CA, už paramą ruošiamai knygai apie Amerikos lietuvių įnašą į Lietuvos Nepriklausomybę per šimtą metų.

„Draugo“ bendradarbiai **Laurynas ir Ingrida Misevičiai** iš Portland, OR, atsiuntė 100 dol. auką ruošiamai istorinei knygai, kurią redaguoja istorikas prof. Juozas Skirius. Už paramą DF nuoširdžiai dėkoja.

Nuoširdi Draugo fondo padėka spaudos bendradarbei ir rėmėjai **Rožei Rožauskienei** iš Dearborn Hts, MI, atsiuntusiai 100 dol. istorinei knygai paremti.

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja **Mary Aidis** iš Bethesda, MD, **Antanui** ir **Danutei Bobeliams** iš Massapequa, NY ir **Violetai Pfingsten**, Wauwatosa, WI už 50 dol. aukas istorinei knygai paremti.

Visų, atsiuntusių aukas istorinei knygai paremti, pavardės bus įrašytos knygos rėmėjų sąrašė.

Aukas siųsti adresu: Draugas foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

California Lithuanian Credit Union

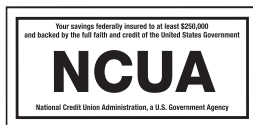
Santa Monica, CA

Savings 0.90%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.

Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Kur susitinkame aš ir tu!

DRAUGO POKYLIS

**2017 m. spalio 29 d.,
sekmadienį,
Pasaulio lietuvių centro
didžiojoje salėje
14911 127th St., Lemont, IL**

**Programoje:
sol. Marytė Bizinkauskaitė
ir satyros grupės
„Antras kaimas“
premjera!**

Pradžią – 12 val. p. p.

Pietūs – 1 val. p. p.

Kaina asmeniui – 70 dol.

Bilietus galima įsigyti „Draugo“ administracijoje

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

tel. 773-585-9500,

administracija@draugas.org

www.draugas.org • www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh
www.facebook.com/draugolaikrastis

MISIJA SIBIRAS'17 SUSITIKIMAI ČIKAGA

Lapkričio 1–4 dienomis Čikagoje lankysis „Misija Sibiras'17“ ekspedicijos vadovai **Raminta Kėželytė** ir **Arnoldas Fokas**. Jaunuolių kelionės tikslas – surasti bendraminčių tarp lietuvių ir amerikiečių.

Lapkričio 1 d. 1 val. p. p. svečiai susitiks su Lemonto apylinkės lietuviams, 7 val. v. – su lietuviams sportininkais.

Lapkričio 2 d. 7 val. v. – „Misija Sibiras'17“ parodos atidarymas Balzeco lietuvių kultūros muziejuje.

Lapkričio 4 d. 7 val. v. – Susitikimas su visuomene Pasaulio lietuvių centre.

Lapkričio 5 d. 12 val. p. p. – susitikimas su Marquette Parko apylinkės lietuviams ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos nariais parapijos salėje.

Dėl papildomų renginių galite susisiekti su organizatoriais el. paštu raminta@jau-niems.lt arba tel. +370 633 77323. Iai reikalingi vyrai ir moteris.

Sekmadienį Lietuvoje bus atšauktas vasaros laikas. Kaip ir kasmet, vasaros laikas atšaukiamas paskutinį spalio sekmadienį, 4 valandą nakties, pasukant laikrodžio rodyklę viena valanda atgal. Žiemos laikas galios iki paskutinio kovo sekmadienio.

JAV vasaros laikas bus atšauktas po savaitės, lapkričio 5 dieną, 2 valandą nakties, pasukant laikrodžio rodyklę viena valanda atgal.

<http://draugokalendorius.org>

